

Nachtlied

Van 22 juli t/m 30 augustus heeft in 2015 de twaalfde editie van het Hortusfestival plaats gevonden. Zes verschillende concertprogramma's in vier plaatsen in Nederland, Haren (Groningen), Amsterdam, Leiden en Utrecht, woensdag in Leiden, donderdag Amsterdam, zaterdag Utrecht en zondagmiddag in Haren.

Artistieke inhoud van het programma

De concerten

Artistiek leider Maarten van Veen heeft dit jaar een programma samengesteld met het thema: *Nachtlied*. Inspiratie daarvoor was het boek met deze titel, waarin Bas van Putten een nachtelijke reis van de componist Schumann beschrijft. Het boek was ook de basis voor het theatrale concert waar Vincent Bijlo zijn medewerking aan verleende.

Gastensembles vormden dit jaar het jonge Thalia Ensemble en het gerenommeerde DoelenEnsemble met gastsoliste mezzosopraan Michaela Riener.

Maarten van Veen opende het festival met een soloprogramma met Nocturnes op twee verschillende vleugels, een Érard en een Pleyel, waarop hij het publiek door de geschiedenis van de Nocturne leidde. Achtereenvolgens waren te horen: John Field, Frédéric Chopin, Gabriel Fauré en Francis Poulenc.

Het in 2004 opgerichte HortusEnsemble legt zich toe op de uitvoering van kamermuziek uit de periode 1850-1950. Daarbij wordt gespeeld op authentieke instrumenten (zoals de Erard vleugel), waarvan het specifieke coloriet uitgangspunt is voor de interpretatie van muziek uit deze periode.

De toonaangevende musici die het HortusEnsemble vormen spelen op authentieke wijze ook nog eens ingewikkeld weinig gespeeld repertoire.

Er werden twee programma's gespeeld, Trio d'Anches de Paris door het blazerstrio en een programma rond Schumann en Chausson door het voltallige ensemble

Alle concerten zijn opgenomen en uitgezonden door de Concertzender. Een CD met de highlights van 12 jaar HortusFestival is in voorbereiding.

Bijgesloten programmaboekje geeft een uitgebreide toelichting op alle programma's en de uitvoerende musici.

De locaties

De concerten vonden plaats op de vier inmiddels vaste locaties van het festival, de botanische tuinen van Haren, Amsterdam, Leiden en Utrecht.

De concerten vinden per locatie op een vaste dag plaats:

Leiden, Hortus Botanicus – concerten op 22 en 29 juli en 5, 12, 19 en 26 augustus (woensdagen)
Amsterdam, Hortus Botanicus – concerten op 23 en 30 juli en 6, 13, 20 en 27 augustus (donderdag)
Utrecht, De Oude Hortus – concerten op 25 juli en 1, 8, 15, 22 en 29 augustus (zaterdag)
Haren, Hortus – concerten op 26 juli en 2, 9, 16, 23 en 30 augustus (zondagmiddag)

Leiden – In Leiden is het Hortusfestival inmiddels een vaste zomeractiviteit, met steeds volle zalen. Voorafgaande aan ieder concert kunnen bezoekers op eigen gelegenheid eten in het restaurant van de Hortus.

Amsterdam - In Amsterdam zijn dit jaar alle concerten in de Palmenkas van de Hortus Botanicus gehouden. Het restaurant van de Hortus heeft een speciaal concertmenu aangeboden voorafgaande aan de concerten. Het laatste programma is ook gespeeld in het WTC.

Utrecht – In Utrecht bestaat het festival al vanaf het begin, steeds op de zaterdagavond. De concerten zijn zeer goed bezocht, steeds uitverkocht met veel terugkerende bezoekers. Net als vorig jaar was er geen maaltijdaanbod in de Hortus zelf maar zijn er contacten gelegd met restaurants in de buurt.

Haren – Hortus Botanicus Haren heeft na een aantal opstartjaren met weinig bezoekers nu voor het derde jaar op rij prima bezoekersaantallen, ondanks het feit dat in Haren als enig locatie geen speciale vriendenprijs geldt.

Bezoekersaantallen 2015

Na de succesvolle jaren 2013 en 2014 zijn we er in geslaagd deze bezoekersaantallen vast te houden.

Leiden	602 bezoekers (vorig jaar 562)
Amsterdam	523 bezoekers (vorig jaar 480) WTC concert 170 bezoekers
Utrecht	470 bezoekers (vorig jaar 488)
Haren	337 bezoekers (vorig jaar 356)

Publiciteit en marketing

De publiciteit is dit jaar voor de derde keer gedaan door De Nieuwsmakelaar in samenwerking met Bosgra Marketing.

Philip Leussink heeft dit jaar zowel de vormgeving van flyer en programmaboekje gedaan als ook alle toelichtende teksten geschreven. Het beeld blijft gebaseerd op de bestaande kenmerkende typografie, maar onderging tevens een nieuwe uitstraling.

Er zijn 15.000 programmaflyers gedrukt, die verspreid zijn in Amsterdam, Leiden, Utrecht en Haren/ Groningen door Volle Zalen en Zzapservices. Hoewel steeds meer publiciteit via de (online) media verloopt, wordt een flyer in de hand toch zeer op prijs gesteld.

De Nieuwsmakelaar, Johan Kloosterboer heeft de landelijke en lokale *free publicity* uitgevoerd. Naast de (voor)aankondiging van het hele festival, heeft hij wekelijks per locatie en per concert persberichten verstuurd. In het noorden heeft Bosgra Marketing dat nog nader ondersteund. Bosgra verzorgt ook de E-mail nieuwsbrief die zes keer is verschenen tijdens het festival. Er zijn inmiddels ruim 1500 abonnees op de nieuwsbrief en 50% van de abonnees opent de nieuwsbrieven (een hoog percentage). Bosgra Marketing heeft ook de Facebook pagina beheerd, er zijn inmiddels 356 fans

maar het bereik van de geplaatste berichten is veel hoger, vaak tussen 500 en 750 personen. Vele sites hebben aankondigingen online geplaatst.

Dit alles samen heeft geleid tot een zeer goede media - aandacht, ook in de grote landelijke dagbladen en week- en maandbladen, zowel vooraankondigingen als recensies.

Maarten van Veen heeft meerdere (radio) interviews gegeven en ook andere musici hebben de media te woord gestaan (o.a. radio 4 en de Ochtend van 4, resp. op 22 juli en 18 augustus).

Artikelen, interviews en recensies

Naast de vele wekelijkse aankondigingen in landelijke en lokale media zijn er de volgende artikelen en recensies in verschillende landelijke en regionale dagbladen verschenen:

Theo de With, *Festival in de Leidse Hortus. Musiceren tussen de planten*, Leidsch Dagblad 18 juli

Thea Detiger, *Concerten onder de boom en in de Palmenkas*, Telegraaf 23 juli

Kasper Jansen, *Romantische nocturnes in de geordende natuur van de hortus*, ***, NRC 24 juli

Lidy van der Spek, *Sfeervolle opening Hortusfestival*, Leidsch Dagblad, 25 juli

Job van Schaik, *Met een hoofdrol voor de instrumenten*, ****, Dagblad van het Noorden 27 juli

Clarissa van Deventer, *Tussen planten wegdromen bij Nachtmuziek*, Parool 30 juli

Margaretha Coornstra, *Botanische tuinen als podia. Nachtlied in de Hortus*, Luister 31 juli

Zie bijlage 1

Van de concerten in het noorden zijn op de website www.moorsmagazine.com uitgebreide recensies met foto's en You tube filmpjes verschenen.

Moors: *Het HortusFestival heeft altijd een paar bijzondere verrassingen in petto, stukken die je nergens anders hoort en die verrassen door hun buitengewone schoonheid.*

Met dit fenomenaal mooi opgebouwde slotconcert bewijst Maarten van Veen opnieuw dat het HortusFestival een van de leukste en interessantste klassieke muziekfestivals van Europa is. Want dit laatste concert laat ook weer zien dat de cyclus van zes concerten mooi is opgebouwd – het Hortus Festival is een mooi uitgebalanceerd festival waarvan je eigenlijk geen concert wil missen.

Erard Vleugel

Op iedere locatie is door hoofdsponsor Frits Janmaat gedurende de gehele periode van het festival een vleugel geplaatst van Maison Erard in Amsterdam. In de eerste concertweek ook een Pleyel. We betalen inmiddels een bescheiden vergoeding voor het gebruik van de vleugels en hebben zelf bijpassende pianokrukken aangeschaft.

Kaartverkoop

Dit jaar heeft de online kaartverkoop plaats gevonden via Ticketscript. Het grootste deel van de kaartverkoop is online gebeurd. Daarnaast blijkt dat veel bezoekers toch graag telefonisch boeken, zij maakten het geld direct over naar de festivalrekening of betaalden aan de kassa.

Er waren meerdere speciale acties, per concert 20 kaartjes Early Bird tarief, lezersacties in het Parool en het Harener Weekblad en te winnen vrijkaartjes via Radio 4.

Financiën

De fondswerving is dit jaar is gedaan door Baud Producties en Bemiddeling.

Het blijkt dat subsidienten en particuliere fondsen die eerder het festival ondersteunden het festival trouw blijven. Nieuwe fondsen geven aan al te veel aanvragen te ontvangen. Het Fonds Podiumkunsten heeft het HortusFestival als podium in 2014 en 2015 in de Skip regeling opgenomen. Steeds meer maar nog niet geheel kan het festival draaien op publieksinkomsten.

Voor het financiële overzicht zie bijlage 2

Interne organisatie

Verantwoordelijk voor de programmering en artistieke leiding van het festival is Maarten van Veen. Het programmaboekje is geschreven door Philip Leussink. De zakelijke leiding was in handen Erica Baud, Johannes Bosgra was verantwoordelijk voor marketing en publiciteit, daarbij ondersteund door de Nieuwsmakelaar. Amber Teterissa die vorig jaar met veel enthousiasme en vaardigheid het festival in goede banen leidde, heeft dit jaar zowel de uitvoerende productie als de kaartverkoop weer uitstekend geleid.

21 oktober 2015

Bestuur en leiding HortusFestival 2015,

Willem Korthals Altes, Erica Baud en Johannes Bosgra, *bestuur*

Maarten van Veen, *artistieke leiding*